Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A, Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. sĕu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 191. Braşovŭ, Vinerĭ 25 Augustŭ (6 Septemvre) 1889.

Braşovŭ, 24 Augustŭ v.

Erăşĭ se rĕspândescŭ sgomote despre pregătirĭ de rĕsboiu. Şi de astădată nu suntŭ numai statele marĭ, carĭ dau nutremêntŭ acestorŭ sgomote, ci e vorba de marĭ pregătirĭ militare şi în Serbia şi Bulgaria.

O telegramă dela Bucurescĭ ne spune, că guvernulŭ bulgarŭ a datŭ ordinŭ pe cale telegrafică, ca sĕ se cheme sub stégŭ toţĭ reserviştii bulgarĭ, carĭ trăiescŭ în România. De altă parte ne este cunoscutŭ, că în Serbia s'au conchiematŭ toţĭ miliţienii ca în timpulŭ unei mobilisărĭ germane.

Ce scopŭ au aceste mĕsurĭ estraordinare militare în micele state vecine de pe peninsula balcanică? Nu cumva se temŭ Bulgarii, că Sêrbii vorŭ năvălì érăşĭ asupra lorŭ orĭ că se temŭ Sêrbii de Bulgarĭ?

Faptŭ este că în timpulŭ din urmă érăşĭ s'a produsŭ o mare încordare între Sêrbĭ şi Bulgarĭ.

Agitaţiunile rusescĭ în Sêrbia după abdicarea regelui Milanŭ, au deşteptatŭ multă neîncredere în Bulgaria şi rechiămarea ambasadorului sêrbescŭ din Sofia, Danicĭ, care susţinea cele mai amicabile raporturĭ cu guvernulŭ bulgarŭ şi cu principele Ferdinad, a măritŭ numai acésta neîncredere. Cu tóte astea Bulgarii se străduiau a susţiné bunele şi pacĭnicile relaţiunĭ cu Serbia.

Insĕ, ca în totdéuna, neîncrederea nu a rĕmasŭ isolată numai într'o parte, ci a cuprinsŭ din ce în ce mai multŭ şi pe Sêrbĭ. Cum s'a făcutŭ, cum nu, destulŭ că deodată Sêrbii au fostŭ cuprinşĭ de îngrijirea, că Bulgarii plănuiescŭ unŭ atacŭ asupra lorŭ în tómna acésta. Iute s'a pusŭ pe lucru guvernulŭ sêrbescŭ şi a convocatŭ tóte miliţiile, ca în ajunul unui rĕsboiu. Bulgarii din parte-le vĕḑêndŭ mişcarea militară în Serbia, n'au statŭ cu mânile în sînŭ şi după scirea cea mai nouă se pare, că vorŭ sĕ mobiliseze tóte forţele lorŭ armate. Foile din Belgradŭ şi Sofia începură a se amenința, unele cu-o nouă năvălire, altele cu o nouă Slivniţă, fiăcare parte susţiindŭ, că cealaltă are cugete rele.

Intr'aceea se vede că marilorŭ puterĭ nu le era indiferentŭ de a vedé aţiţându-se din nou unŭ rĕsboiu între aceste douĕ state balcanice şi unele din ele au sfătuitŭ pe înalta Pórtă sĕ domoléscă foculŭ. Şi în adevĕrŭ Pórta a făcutŭ cunoscutŭ cabinetului din Belgradŭ, că ea va considera unŭ atacŭ eventualŭ alŭ Serbiei în contra Bulgariei, care stă sub sazeranitatea turcéscă, ca unŭ atacŭ indreptatŭ asupra teritoriului turcescŭ.

Fiă că s'au spăriatŭ Sêrbii de acésta intervenire a Pórtei, fiă că n'au avutŭ de gândŭ a ataca seriosŭ pe Bulgarĭ, guvernulŭ lorŭ a luatŭ, după cum se anunţă, iniţiativa de a restabili raporturile amicabile cu guvernulŭ bulgarŭ şi de a linişti pe Bulgarĭ.

Agentulŭ diplomaticŭ alŭ Serbiei în Sofia, d-lŭ Body, a asiguratŭ, se ḑice, pe şefulŭ cabinetului bulgarŭ, că guvernulŭ sêrbescŭ stă pe basa celei mai amicabile solidarităţĭ cu tóte statele balcanice şi că prin urmare Bulgaria nu trebue sĕ mobiliseze nicĭ unŭ miliţianŭ din causa Serbiei.

Se mai asigură, că declararea sêrbéscă a făcutŭ cea mai bună impresiune în Sofia. Dér nu prea armoniéză cu acésta conchiămarea cea mai nouĕ a reservelorŭ bulgare.

In totŭ casulŭ spiritele în Bulgaria ca şi în Serbia vorŭ rĕmâné agitate şi décă acésta a fostŭ scopulŭ celorŭ ce voiescŭ a submina peninsula balcanică pentru interesele lorŭ, atuncĭ şi l'au ajunsŭ, precum şi l'au ajunsŭ şi faţă cu Grecii în afacerea insulei Creta.

DIN AFARĂ.

Manifestulŭ contelui de Parisŭ.

Francesĭ! Lupta decisivă ne aşteptă. E vorba sĕ smulgeţĭ puterea din mânile unei partide, care vĕ amenință, a adusŭ pagubă averei publice şi a călcatŭ în picióre libertăţile vóstre cele mai scumpe. Toţĭ cetăţenii cei bunĭ sĕ urmărĕscă acestŭ scopŭ; nimicŭ sĕ nu-i despartă. Conservatorĭ rĕmâneţĭ uniţĭ! Şi voi partisanĭ ai monarchiei, daţĭ unŭ esemplu de unire şi patriotismŭ. Susţineţĭ cu energiă lupta acolo, unde aveţĭ candidaţĭ. De altmintrelea lăsaţi-vĕ a fi conduşĭ de nevoile luptei şi sĕ nu trataţĭ ca duşmanĭ pe aceia, carĭ combatŭ ca şi voi pe aceiaşĭ adversarĭ. Nouilorŭ mandatarĭ ai Franciei li-se impune o sarcină mare, aceea de a reda ţĕrei dreptulŭ de a decide de sórtea sa. In anulŭ 1884 partidulŭ republicanŭ a înlăturatŭ din legile constituţionale acelŭ dreptŭ, de care atêrnă viitorulŭ; elŭ a voitŭ sĕ închiḑă Franţa într'o Republică, nelăsându-i nicĭ o portiţă deşchisă. Noua revisuire va pune sfêrşitŭ acestei stărĭ de constrângere, va reda naţiunei cuvêntulŭ şi va pregătì astfelŭ unŭ regimŭ, care sĕ restabiléscă religiunea şi pacea, sĕ acorde instituţiilorŭ nóstre stabilitatea, societăţii nóstre democratice liniştea în esercițiulŭ libertăţilorŭ sale.

Când ora va sosi, vĕ veţĭ aminti ce a fostŭ monarchia în trecutŭ. Ce va fi în viitorŭ, v'am spusŭ. Catolicĭ, creştinĭ, puteţĭ esita încă? Ce altŭ regimŭ, decâtŭ monarchia vĕ dă mai multe garanţii pentru crescerea copiilorŭ voştri şi pentru respectarea credinţei vóstre? ce regimŭ ar putea sĕ onoreze mai bine religiunea şi sĕ asigure mai mulŭ independenţa, de care preoţii ei au nevoiă în îndeplinirea misiunei lorŭ? Imperialiştii nu vĕ cerŭ sĕ renegaţĭ amintirile vóstre din trecutŭ, dér aţĭ refusa óre sprijinulŭ unei monarchii tarĭ prin voința naţională, atuncĭ când ar fi stabilitŭ, că ea singură este mântuirea? Voi, carĭ din bună credinţă aţĭ creḑutŭ, că veţĭ întemeia o republică cinstită şi conservatóre, nu veţĭ mai continua sĕ apĕraţĭ pe veciă o formă de guvernamêntŭ, care pare condamnată prin resultatele sale. Voi toţĭ în sfârşitŭ, carĭ voiţĭ înălţarea Franciei în năuntru şi în afară, înzadarŭ veţĭ cere acésta unui regimŭ efemerŭ. Numai monarchia v'o póte da, acésta va fi opera ḑilei de mâne. La lucru! Votaţĭ fără teamă! Aveţĭ încredere în Ddeu, care a pusŭ în mânile nóstre sórtea patriei.

Philipp, conte de Parisŭ.

Căi ferate strategice în Rusia vestică.

Reţéua căilorŭ ferate strategice în Rusia vestică s'a întregitŭ cu o însemnată cale ferată: Pleskau-Riga, în lungime de 250 chilometri, care s'a şi predatŭ comunicaţiunei. Pleskau, capitala guvernămêntului cu acelaşĭ nume, cam 300 chilometri departe de Petersburgŭ, e situată lângă calea ferată a Varşoviei, care e linia principală de comunicaţiune către graniţa germană şi austriacă. Riga, portŭ la Marea baltică, avea până acum o legătură necomodă cu Petersburgulŭ, căcĭ, când navigaţia era întreruptă în cursulŭ celorŭ 4—5 lunĭ, legătura o forma linia ferată, ce trece prin Dünaburg, în lungime de 350 chilometri. Cu noua cale ferată, legătură s'a scurtatŭ cu 350 chilometri. In curêndŭ reţéua acésta se va completa prin o nouă cale ferată importantă, care va lega oraşulŭ Reval cu calea ferată a Varşoviei; linia ferată de 130 chilometri dintre staţiunea Verro lângă linia ferată Pleskau-Riga şi Dorpat e aprópe terminată şi oraşulŭ Dorpat e deja legatŭ prin şinĭ cu oraşulŭ Reval. Indată ce va fi gata şi acéstă cale ferată, în casulŭ unei mobilisărĭ a puterii armate rusescĭ va fi multŭ mai uşorŭ ca până acum a înainta părţĭ de trupe din provinciile baltice la graniţa vestică orĭ a trimite trupe din interiorŭ în puncte ameninţate la litoralulŭ balticŭ.

Afacerea desfiinţării reuniunei de lectură a studenţilorŭ cehĭ.

Cehii pretindŭ în tonŭ energicŭ de la guvernŭ sĕ reînfiinţeze societatea de lectură a studenţilorŭ academicĭ cehĭ. Ba studenţii cehĭ au adresatŭ érăşĭ o adresă studenţilorŭ francesĭ, făcêndu-le cunoscută desfiinţarea reuniunei. „Deşi — se ḑice în adresă — centrala stu-

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Impresiunĭ din călĕtoriă.

„Incercărĭ zadarnice!... de compătimitŭ sunteţĭ. Căcĭ limba! şi întréga individualitate a fiilorŭ mei, pe carĭ îi adăpostescŭ de opt-sprĕ-ḑece secolĭ la sînulŭ meu; pe carĭ în încreţiturile frunţii mele i-am scutitŭ în contra tuturorŭ furtunilorŭ şi vijeliilorŭ, ce s'au descărcatŭ cu urgiă din cele patru părţĭ ale lumii asupra lorŭ, voi pigmeilorŭ nu veţĭ isbuti a li-le smulge, nicĭ a li-le înstrĕina şi a le preface altfelŭ de cum Dumneḑeu li-le-a datŭ...“

Astfelŭ îmĭ părea că vorbesce Iléna Cosînzéna, ḑîna scumpului nostru Ardélŭ, când în spre ḑiua Schimbării la faţă, după meḑulŭ nopţii, o vorbă dulce:

— Treḑesce-te, dragulŭ meu, trenulŭ e aprópe de plecare! — mĕ deşteptă din somnŭ.

Aveam sĕ călĕtorescŭ. Nu în ţĕrĭ strĕine, nu, căcĭ ţéra mea îmĭ oferă cu multŭ mai multŭ farmecŭ; de ea sunt legatŭ cu unŭ sentimentŭ de iubire cu multŭ mai adêncŭ, decâtŭ sĕ dorescŭ a o părăsi măcar pe o ḑi.

In câteva clipe eram gata de călĕtoriă. Ḑorile se ridicau vesele la orientŭ, trimiţêndŭ unŭ surisŭ dulce, zîmbitorŭ, liveḑilorŭ pline de miresme din drépta şi stânga drumului, ce ducea la gară.

Se dase semnalulŭ de plecare a doua óră, chiar când întraiu în gară. Alergŭ la cassa de bilete:

— Unŭ biletŭ, d-le, unŭ biletŭ!

— Nem tudok oláhul, — auḑii rĕspunḑêndu'mĭ unŭ felŭ de fonografŭ la cererea mea.

Timpulŭ nu'mĭ permitea a sta de vorbă cu acestŭ „Nem tudom“, ci trântindu'i unŭ „Dómne ajută“ românescŭ, dér în limba lui, îmĭ puse biletulŭ în mână.

Alŭ treilea semnalŭ se dase, locomotiva şuerà, trenulŭ se puse în mişcare, când printr'unŭ asaltŭ îndrăsneţŭ străbătui pe peronulŭ unui vagonŭ. Printre mulţimea nenumĕrată, ce era îndesuită în vagonŭ, în tocmai ca sardelele într'o cutiă, abia mĕ putui furişa făcêndu-mĕ stăpânŭ pe unŭ micŭ locŭ. Mĕ aflam în societatea a trei domnişóre, a unui tênĕrŭ şi a unui bărbatŭ, care, graţiă volumului sĕu, cuprindea unŭ spaţiu de trei orĭ atâtŭ de mare, câtŭ orĭcare dintre noi.

Tăcutŭ şi adêncitŭ stam într'unŭ colţŭ alŭ cupeului, în vreme ce concălĕtorii mei se îndulcéu de priveliştea, ce se desfăşura totŭ mai frumosŭ pe ambele laturĭ ale bĕtrânului Mureşŭ. Aerulŭ curatŭ şi reînviătorŭ de diminéţă îţĭ permitea a distinge nuanţele cele mai fine şi mai variate ale acestui grandiosŭ tablou incadratŭ din tóte părţile într'unŭ brîu de înălţimĭ surîḑĕtóre la lumina sórelui. Concălĕtorii mei începuseră a trece în revistă satele, ce apăréu unulŭ câte unulŭ la pólele şi prin cotiturile înălţimilorŭ. Lăudau frumseţea ţinutului şi vorbéu acuşĭ nemţesce, acuşĭ unguresce, făcêndu-şĭ reflexiunile în terminĭ nu prea măgulitorĭ la adresa locuitorilorŭ acestorŭ sate, a Românilorŭ. Vorbiau adecă despre „justa chemare“ a Maghiarilorŭ de a „remaghiarisa“ pe locuitorii acestorŭ sate „valachisaţĭ“. Una dintre cele trei domnişóre, de-o frumseţă deosebită, nu participase de locŭ la acéstă discuţiă „patriotică“. Era tăcută şi gândirea ei îmĭ părea, că se perde în fericirea vr'unui idealŭ. Tăcutŭ eram şi eu, vorbele şi suspinele Ilenei Cosânziene din acea nópte îmĭ sângeraseră inima, care îmĭ palpita totŭ mai putернicŭ la auḑulŭ injuriilorŭ. Aci îmĭ adusei aminte de doina plină de durere a multŭ regretatului nostru Eminescu:

Dela Nistru pĕn'la Tisa
Totŭ Românulŭ plânsu-mi-s'a etc.

Nu mai putém tăcé, trebuia sĕ vorbescŭ. Dér cum sĕ'ncepŭ vorba cu nisce necunoscuţĭ, între carĭ erau şi dame, către care buna crescere îţĭ impune a fi politicosŭ şi afabilŭ? Domnişóra, care în totŭ timpulŭ călĕtoriei era mai mult meditativă, îmĭ oferì ocasiunea fórte binevenită, de a'mĭ puté face reflexiunile în mod indirect. Dênsa adecă, în loculŭ ghetelorŭ, purta opincĭ românescĭ în tótă forma lorŭ originală. Deosebitŭ impresionatŭ de acéstă

dențilorŭ cehĭ a fostŭ desființată din causa manifestațiunilorŭ ei de simpatiă pentru națiunea francesă, cu tóte astea studenții cehĭ vorŭ ține strînsŭ, adĭ ca cetățenĭ academicĭ și după anĭ ca sfătuitorĭ ai poporului, la idealele națiunii francese: lumina și libertatea." Totodată s'au îmânatŭ guvernatorului statutele pentru noua reuniune cehă de lectură totŭ cu tendință ca a reuniunei desființate.

SCIRILE ĐILEI.

Societatea pentru fondu de teatru românŭ. Adunarea generală a Societății pentru fondu de teatru românŭ, convocată la Caransebeșŭ pe dilele de 21 și 22 Septemvre, s'a amânatŭ și s'a convocatŭ totŭ acolo pe dilele 29 și 30 Septemvre st. n. cu programa următóre:

I. Sâmbătă în 16/28 Septemvre: 1) Primirea presidentului adunării generale și eventualŭ a óspeților la gară la órele 2 după amédĭ.

II. Duminecă în 17/29 Septemvre: 2) La 9 óre diminéța serviciulŭ divinŭ în biserica catedrală. Cântările liturgice le esecută societatea română de cântărĭ din locŭ. 3) După finirea sfintei liturgii la 11 óre adunarea generală se începe cu următórea ordine de di: a) Presidentulŭ deschide adunarea; b) Presidentulŭ comitetului arangiatorŭ bineventéză óspeții; c) Sĕ alegŭ 2 notarĭ pentru ședințele adunării; d) Se citesce raportulŭ comitetului Societății despre activitatea sa dela ultima adunare generală încóce; e) Sĕ alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului de sub d) și pentru eventuale propunerĭ speciale; f) Se citesce raportulŭ cassarului despre starea cassei și averea ei; g) Sĕ alege o comisiune de 5 pentru revisiunea socotelelorŭ; h) Sĕ alege o comisiune de 5 spre a câștiga membri noi pentru Societate; i) D-lŭ Vasilie Goldișŭ ține o disertațiune despre „Pesimismulŭ în poesiile lui M. Eminescu." 4) După amédĭ la 2 óre banchetŭ la „Pomulŭ verde. 5) Séra la 8 óre concertŭ datŭ de Societatea română de cântărĭ și musică din Caransebeșŭ. Programulŭ urméză separatŭ. După concertŭ teatru „Ruga dela Chiseteu", comediă poporală cu cântece și jocŭ, de Iosifŭ Vulcanŭ; represintată de corulŭ vocalŭ alŭ plugarilorŭ românĭ din Chiseteu. După acestea întrunirea la mese cu cântărĭ de corurĭ.

III. Lunĭ în 18/30 Septemvre: 6) Ședința adunărĭ generale sĕ deschide la 11 óre cu următórea ordine de di: a) autentificarea procesului verbalŭ al ședinței prime; b) raportulŭ comisiunei pentru câștigarea membrilorŭ noi; c) raportulŭ comisiunei asupra socotelelorŭ Societății; d) referada comisiunei asupra raportului comitetului și eventualŭ asupra propunerilorŭ speciale; e) defigerea locului adunării generale pe anulŭ viitorŭ; f) alegerea unei comisiunĭ de 3 membri pentru autentificarea protocolului acestei ședințe; g) încheiarea adunării generale. 7) Séra la órele $7^1/_2$ serenadă presidentui adunării generale. 8) La 9 óre petrecere de jocŭ în sala dela „Pomulŭ verde."

***

Școlă superióră de fete în Lugoșŭ. Din Lugoșŭ i-se comunică aceluiașĭ diarŭ, că la inițiativa dómnelorŭ române, simțindu-se dorința și necesitatea generală, inteligența română ținu Duminecă în 1 Augustŭ n. o întâlnire confidențială în scopulŭ înființării unei șcóle superióre de fete. Aceste pregătirĭ fuseră salutate și îmbrățișate cu cea mai mare căldură și însuflețire. Sfătuirile au decursŭ în cea mai deplină armoniă și sinceritate. Colecta deschisă în favorulŭ fondului, numai decâtŭ fù coperită cu subscrierea frumósei sume de aprópe 1200 fl. v. a. Acestŭ impulsŭ pré laudabilŭ negreșitŭ nu va rĕmâné fără rĕsunetulŭ corĕspundĕtorŭ. Acum se lucră la facerea pașilorŭ de lipsă pentru statorirea înțelegerilorŭ și modalitățilorŭ cu anumite fundațiunĭ și corporațiunĭ române întru asigurarea acestei mărețe întreprinderĭ.

***

Controla reserviștilorŭ honvedĭ. Comanda cercului de întregire 23 de honvedĭ face cunoscutŭ, că controla reserviștilorŭ se va face: în Sĕliște pentru cerculŭ Sĕliștei la 2 Octomvre, în Mercurea pentru cerculŭ Mercurei și Poianei în 4 Octomvre, în Sebeșŭ pentru cerculŭ Sebeșului și orașulŭ Sebeșŭ la 8 Octomvre, în Nocrigŭ pentru cerculŭ Nocrigului la 15 Octomvre, în Sibiu pentru cerculŭ centralŭ și alŭ Boiței, în Sibiiu pentru orașulŭ Sibiu la 18 Octomvre, în fine controlulŭ ulteriorŭ la 15 Noemvre în Sibiiu.

***

Focŭ. In Rĕșinarŭ a arsŭ casa și grajdulŭ Anei Drĕgoiu, coperișulŭ șurei lui Isdrailă Galea și o parte a coperișului casei lui Bratŭ; Paguba întrégă e de 360 fl. In Birghișŭ i-au arsŭ lui George Galambfalvi lucrurĭ în prețŭ de 1395 fl. 90 cr. In Nirașteu a suferitŭ vĕduva Dumitru Suciu, din causa unui focŭ, o pagubă de 823 fl. 30 cr., asigurațĭ la societatea de asigurare a comitatului Mureșŭ-Turda. In Brașovulŭ venhiu, ulița de laturĭ, a arsŭ erĭ coperișulŭ grajdului cu fênŭ cu totŭ alŭ economului Voicu. Probabilŭ că foculŭ a luatŭ nascere din nebăgarea de sémă a fiu-sĕu, care nu e sĕrmanulŭ în tóte mințile.

***

Musica națională. Cetimŭ în „Luminătorulŭ": Societatea de lăutarĭ a lui Toderică din Bucurescĭ, care a escelatŭ aicĭ mai cu sémă prin ghitaristulŭ Ionescu, a călĕtoritŭ la Lugoșiu, unde se va produce verosimilŭ Mercurĭ și Joi. Numai recomanda putemŭ acea societate, mai alesŭ pentru aceia, carĭ dorescu sĕ guste adevĕrata plăcere a unei musice naționale române.

***

Servitóre spurcată. „Grosskokler Bote" ne spune, că servitórea unguróică Gagyi Zsuzsa din Șoimușŭ (celŭ micŭ), care se se afla în serviciu la dilerulŭ Iohann Zerbes din Sighișóra, apucà de picióre pe copilulŭ acestuia, fiindcă începuse sĕ plângă, așa că'lŭ isbi cu capulŭ de pămêntŭ, apoi îi apucà capulŭ copilului între picióre și'lŭ apăsa spurcata de servitóre cu o furiă de făcea spume la gură. Neîndestulită cu atâta, îi apucà în gura ei limba copilului și i-o supse pĕnĕ ce sângerà, și îi suflà în gură de i-se umflară copilului bucile. Sĕrmanulŭ copilŭ în urma acestorŭ chinurĭ neîncetândŭ cu plânsulŭ, Unguróica 'lŭ trântì de pămêntŭ, mêntŭ, i-se puse pe capŭ și apoi îlŭ îmbrâncì cu piciórele pe podinĭ. Și pentru tóte aceste sălbătăcii scăpà spurcata de servitóre cu trei dile arestŭ și cu escortarea în comuna ei.

***

Fondulŭ de pensiune, ce l'au creatŭ editorii diarului „Neue Freie Presse" pentru funcționarii diarului, e de 100,000 fl. Redactorilorŭ li-s'au cumunicatŭ, că după 20 de anĭ de serviciu au dreptulŭ la o pensiune de 300 fl., funcționarii administrației la o pensiă de 240 fl. pe anŭ, și personalulŭ technicŭ de 3 fl. pe sĕptĕmână (după 25 anĭ de serviciu).

***

Alexandru de Battenbergŭ în armata austro-ungară. Diarele au adusŭ de curênd scirea despre o apropiată întrare a contelui Hartenau (Alexandru de Battenberg, fostulŭ principe alŭ Bulgariei) în armata astro-ungară. Acéstă scire se declară acum de neîntemeiată. De o întrare a prințului Alexandru în armata austro-ungară, ar puté fi vorba numai pentru casulŭ unui rĕsboiu, când dispare orĭ-ce considerațiune. Adĭ însĕ, din considerațiă către Țarulŭ și către unele persóne din Germania neamicale prințului, nu póte fi activatŭ.

Dela adunarea generală a Associațiunei.

Făgărașŭ, 31 Augustŭ.

(Fine.)

In séra dilei ântâia a adunărei s'a începutŭ la 9 óre séra *concertulŭ* datŭ, totŭ în sala otelului Lauritsch, de corulŭ elevilorŭ seminariului „Andreianŭ" din Sibiiu sub conducerea profesorului seminarialŭ *G. Dima.* Sala era îndesuită de publicŭ, la care Făgărașulŭ a datŭ contingentulŭ celŭ mai mare de Românĭ și Neromânĭ. Esecutarea programei din partea corului n'a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ. Orĭ și cine a trebuitŭ sĕ se convingă, că acestŭ corŭ este escelentŭ instruitŭ și condusŭ. Solurile bărbătescĭ, ce erau presĕrate printre corurĭ, au fostŭ asemenea esecutate cu destulă esactitate. Ceea ce ar fi mai doritŭ partea cea mai mare a auditorilorŭ, ar fi fostŭ ceva mai multă variațiă în programŭ, vr'o declamațiă, vr'o musică instrumentală și mai multe cântece românescĭ, pentru că compozițiile străine de artă publiculŭ nostru celŭ mare mai puținŭ le póte gusta. De aceea au și fostŭ aplaudate și bisate cu deosebire piesele românescĭ din programŭ și o cântare frumósă bisericéscă compusă de d. Dima.

Observŭ cu acéstă ocasiune, că corulŭ teologilorŭ din Sibiiu s'a purtatŭ bravŭ și în preséra adunării, înveselindŭ cu cântările sale frumóse numĕrósa întrunire din sala „Mexico", ér în diua următóre diminéța la 8 óre a esecutatŭ cântările liturgice la serviciulŭ divinŭ în biserica gr. or.

Mai rĕmâne sĕ vĕ relatezŭ despre succesulŭ balului datŭ de comitetulŭ arangiatorŭ a doua di după încheierea adunării generale în sala otelului „Paris." Arangiamentulŭ a fostŭ nimeritŭ, dér publicŭ mai puținŭ. Damele s'au presentatŭ la balŭ în toalete frumóse, dér numai câteva dintr'ênsele purtau costumulŭ naționalŭ, cu tóte că comitetulŭ arangiatorŭ a fostŭ publicatŭ unŭ premiu pentru aceea dintre ele, care va purta celŭ mai frumosŭ costumŭ românescŭ din Ardélŭ.

S'a dansatŭ multŭ și cu vioiciune. Ordinea de danțŭ ce s'a împărțitŭ damelorŭ era cu gustŭ esecutată. Ea conținea, afară de „Romana", și unŭ Ciardașŭ. Ciudata ideă a vr'unui arangiatorŭ, de a face sĕ se cânte unŭ jocŭ pe care l'au jucatŭ într'unŭ colțŭ alŭ salei numai 2—4 părechĭ, a fostŭ de minune ilustrată prin lipsa costumelorŭ naționale femeiescĭ. Póte că altădată, când va lipsi Ciardașulŭ din programŭ, vorŭ fi mai norocoșĭ și cu costumele. Ca curiositate ar remâné, a se constata décă la balurile Kulturegyleturilorŭ se cântă vr'unŭ jocŭ românescŭ.

Câtŭ pentru primirea, ce au întêmpinat'o în generalŭ óspeții sosițĭ din alte părțĭ în Făgărașŭ din partea comitetului arangiatorŭ și a Românilorŭ Făgărășenĭ, putemŭ constata, că a fostŭ câtŭ se póte de bună, amicabilă și căldurósă. Amŭ rĕmasŭ cu toții pe deplinŭ satisfăcuțĭ. Amŭ înțelesŭ însĕ cu părere de rĕu, că fórte multe din cuartirele pregătite pentru óspețĭ au rĕmasŭ neocupate. La acésta a contribuitŭ de sigurŭ în modŭ însemnatŭ și lipsa aprópe totală a representanțilorŭ ținuturilorŭ celorŭ mai apropiate, ca Brașovulŭ, Săcelele, Zĕrnescĭ etc., lipsă care nu se póte scusa nicĭ cu vremurile grele, nicĭ cu împrejurarea, că tarifulŭ pe zone nu s'a putută aplica la escursiunea din Făgărașŭ, unde numai cu trăsura poțĭ merge.

Dér sĕ sperămŭ, că în anulŭ viitorŭ va fi mai bine și că se va simți mai multă lipsă de cvartire, decâtŭ de óspețĭ la adunarea Associațiunei. Unde va fi în anulŭ viitorŭ adunarea, nu vĕ potŭ spune, deórece în privința acésta nu s'a luatŭ nicĭ o hotărîre. Orĭ și unde va fi însĕ, sĕ ne revedemŭ cu bine! *f.* —

Mulțămită publică.

Onorată Redacțiune! Făcêndu-sĕ apelŭ la bunăvoința mai multorŭ autorĭ și editorĭ, spre a ne da gratuitŭ opurile D-lorŭ pe séma bibliotecei reuniunei învĕțătorilorŭ gr. orientalĭ românĭ din districtulŭ alŭ VIII de învĕțămêntŭ alŭ Reghinului, mulțĭ au satisfăcutŭ rugărei nóstre.

După ce și în ședința generală a reuniunei, ținută în Reghinulŭ săsescŭ la 13—15 Augustŭ a. c. st. v. s'au esprimatŭ la protocolŭ mulțămită și recunoscință generoșilorŭ donatorĭ, reuniunea îșĭ ține de sfântă datorință a-șĭ esprima căldurósele sale mulțămirĭ și pe calea acésta, de aceea ne rugămŭ On. Domnule Redactorŭ a da locu în prețuitulŭ diarŭ, ce redigeațĭ la următórea:

I. Dela Academia română amŭ primitŭ următórele opurĭ donate: 1. Analele societățĭ Academice române și analele academiei române, 31 Tomurĭ. 2. Observațiunĭ meteorologice făcute la Brăila, Iașĭ și Ferĕstrĕu (Bucurescĭ), 3 tomurĭ. 3. Dicționariulŭ limbei române de A. T. Laurianŭ și I. C. Massimŭ, 2 volume. 4. Glosariulŭ de A. T. Laurianŭ și I. C. Massimŭ, 1 volumŭ. 5. Operele principelui Demetriu Cantemirŭ 6 volume. 6. Istoria Românilorŭ sub Mihaiu Voda vitezulŭ de Nic. Bălcescu, 1 volumŭ. 7. Catechismulŭ calvinescŭ de Georgiu Barițiu, 1 volumŭ. 8. Psaltirea diaconului Coressi Tom. I. 9. Pravila bisericéscă numită cea mică dela Gavora Tom. I. 10. Psaltirea in versurĭ de Dosoiteiu metropolitulŭ Moldovei, 1 volumŭ. 11. Cultulŭ creștinŭ și păgânŭ de A. M. Marienescu Tom. I. 12. Codicele Voronețianŭ, 1 volumŭ. 13. Mironŭ Costinŭ opere complete Tom. I și II. 14. Operele lui C. Corneliu Tacitŭ traduse de G. I. Munteanŭ, 1 vol. 15. Operele lui C. Iuliu Cesare traduse de C. Copăcineanŭ și D. Caianŭ, 1 volumŭ. 16. Marc Tuliu Cicerone — Filipicele traduse de Aug. Laurianŭ, 1 vol. 17. Dione Cassiu Istoria Romanilorŭ dela Nerone până la Alesandru Severŭ traducere de Anghelŭ Dimitrescŭ 1 volumŭ. 18. Tit Liviu Pataviu istoria română tradusă de N. Barbu T. I. Car. 1—6.

---

observațiă, folosescŭ, unŭ momentŭ de tăcere și cu unŭ surîsŭ caracteristicŭ mĕ adresai către dênsa în limba germană:

— Domnișóră, permiteți-mĭ a vĕ întreba: elegantele d-vóstrĕ „ghete," care vi-se potrivescŭ de minune, nu suntŭ opincile Valachilorŭ?

— Da, d-le, îmĭ — rĕspunse drăgălașa d-șóră, în vreme ce toțĭ ceilalțĭ făcură ochĭ marĭ și-șĭ ațîntiseră privirea spre mine.

— Așa e, că opinca nóstră vĕ face sĕ vĕ simțițĭ cu multŭ mai bine, decâtŭ în ghete?

— Prea adevĕratŭ, — îmĭ fù rĕspunsulŭ la a doua întrebare, care căduse ca o bombă între acești aderențĭ și aderente ai utopiilorŭ de astădĭ și care fù primită dreptŭ replică la insultele adresate Românilorŭ în timpŭ de aprópe două óre.

Recomandația mi-o făcusemŭ deja prin aceste întrebărĭ și din fețele lorŭ observândŭ nedumerita stare psichică, ce pe neașteptate li-o pricinuisemŭ, mĕ simții îndemnatŭ a accentua și mai departe sórtea și menirea opincei dicêndŭ:

— Ce amară ironiă a sorții! Pe când opinca, suntŭ acum câțĭva anĭ, fù insultată, în pretinsulŭ centru alŭ culturei ardelene, în Clușiu, cu „O te büdös bocskor"; pe când toțĭ patrioții falșĭ privescŭ în esistența Românilorŭ, a băștinașilorŭ locuitorĭ ai acestei țĕrĭ, o nefericire pentru realisarea ideilorŭ lorŭ nebunescĭ, ér pitorosculŭ portŭ românescŭ este persecutatŭ cu furiă; pe când cei carĭ urăscŭ pe Romanŭ se încércă sĕ gonéscă din vatra românéscă fermecătórea doină, frumósa poveste și veselele chiuiturĭ: pe atuncĭ opinca străbate în salóne, cuceresce loculŭ ghetelorŭ și d-vóstrĕ, gentilelorŭ d-șóre, vĕ simtițĭ fericite în acéstă opincă.

Nu mĭ terminasemŭ bine vorbele și trenulŭ se oprì înaintea gărei orașului D. Păn' aci aveam sĕ călĕtorescŭ de-o camdată. 'Mĭ salutŭ cu respectŭ concălĕtorii și disparŭ printre mulțimea, ce furnica pe dinaintea gărei.

(Va urma).

II. Dela Associaţiunea Transilvană pentru literatura română şi cultura poporului românŭ: 1. Fóia „Transilvania“ pe anii 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1888 în 16 Tomurĭ. 2. Studii asupra Constituţiunei Româniloru de Meitanii, 8 fascicule dela 5—12. 3. Actele infiinţării Associaţiunei Transilvane, 4 fascicule. 4. Analele Associaţiunei Transilvane pe 1880i, 1 fasciculŭ. 5. Necesitatea promovării meserielorŭ de Băiulescu, 1 fasciculŭ. 6. Acte şi date despre conferinţa din Mercurea, 1 fasc. 7. Elemente de poetica română de I. Lazariciu, 1 fasc. Acestea 5 din urmă le-amŭ primitŭ prin mijlocirea Associaţiunei Transilvane.

III. Opere complete de V. A. Ureche donate de autorulŭ: 1) Drame şi comedii, seria A T. I. 2) Conferinţe şi discursurĭ, seria B. tomulŭ I. 3) Discursurĭ academice, seria B. tom. II. 4) Didactica seria D. tom. I. 5) Novele, seria C. tom. I. 6) Anuariulŭ institutului Ureche pe anii 1877—1881. 7) Portretele domnilorŭ românĭ din Moldova şi Muntenia. 8) Fraţilorŭ întru dreptate, gazeta românilorŭ de peste Balcanĭ. 9) Fragmentŭ din albumulŭ Macedo-Românŭ. 10) Fotografia statuei lui Mironŭ Costin şi Bansreliefŭ de pe statua lui Mironŭ Costinŭ.

IV. D-lŭ D. A. Sturdza ne-a donatŭ: 1) Monografia bisericei dela Argeşŭ, 1 volumŭ. 2) Discursurĭ pedagogice, 1 volumŭ.

V. D-lŭ Erbiceanul prof. în Bucurescĭ ne-a donatŭ: 1) Didachiele lui Antim Ivirénulŭ, 1 volumŭ. 2) Viéţa lui Nifonŭ.

VI. Dr. P. Piposŭ ne-a donatŭ: 1) Metodica generală, 1 vol.

VII. D-lŭ I. Lăzăriciu prof. în Deva ne-a donatŭ: 1) Istoria limbei şi literaturei române.

VIII, D-lŭ Aronŭ Densuşianu prof. în Iaşiu ne-a donatŭ: 1) Negriada tom. I. şi II. 2) Cercetărĭ literare. 3) Istoria limbei şi literaturei române.

IX. Dr. I. C. Drăgescu medicŭ Constanţa ne-a donatŭ: 1) Higiena poporală. 2) Publiu Ovidiu Nasone. 3) Maternologia, 1 volumŭ.

X. D-lŭ I. Manliu prof. la Bucurescĭ: 1) Stilŭ şi composiţiunĭ partea I. 2) Stilŭ şi composiţiunĭ partea II. 3) Gramatica română partea etimologică. 4) Gramatica română partea sintactică 5) Etimologiă, ortografiă şi composiţiunĭ.

XI. Il. Sa D-lŭ Dr. Ilarionŭ Puşcariu vicariu archiepiscopescŭ 1) Documente pentru limbă şi istoriă tom. I.

XII. D-lŭ Teodorŭ Ceontea prof. la Aradŭ ne-a donatŭ: 1) Geografia universală.

XIII. D-lŭ Georgiu Şandorŭ ne-a donatŭ: 1) Dumitru Stanŭ istoriă localisată, 1 volumŭ. 2) Norocuiŭ unui Satmarianŭ, 1 volum.

XIV. D-lŭ Georgiu Moianŭ ne-a donatŭ: 1) Economia câmpului şi grădinăritulŭ.

XV. P. O. D. Galactionŭ Şaganŭ protopresbiterŭ în Reghin ne-a donatŭ: 1) Protocolulŭ congresului naţionalŭ bisericescŭ din anulŭ 1868. 2) Thier leben von Brehms. 3) Catalogulŭ esposiţiei române dela 15/27 Augustŭ 1881.

XVI. D-lŭ Ioanŭ Branca paroch în Maieranŭ: 1) Papalitatea schismatică de Vlademir Guttee, tradusă de Iosifŭ episcopulŭ Dunărei de josŭ.

XVII. Dlŭ Alexandru Popŭ archivariu la acad. română în Bucurescĭ ne-a donatŭ: 1) Cuvinte sufletescĭ de Carmen Sylva.

Cu ajutorulŭ mărinimoşilorŭ donatorĭ biblioteca s'a înmulţitŭ în decursulŭ anului 1888-89 cu 94 volume şi 3 fascicule în 106 tomurĭ.

Deşi mică biblioteca nóstră, dér face unŭ serviţiu tuturorŭ iubitorilorŭ de sciinţe şi literatură, fiind deşchisă nu numai membrilorŭ reuniunei învĕţătorescĭ, ci şi fiăcărui românŭ adevĕratŭ. Şi acésta avem a o mulţumi marinimoşilorĭ domnĭ donatorĭ susŭ amintiţĭ, prin ajutorulŭ cărora am putută deşchide mica, dér unica bibliotecă română în partea N. O. a Transilvaniei. Acésta deşi mică, avem însĕ speranţa, că se va înmulţi şi va deveni odată unŭ adevĕratŭ tesaurŭ moralŭ şi intelectualŭ pentru instrucţiunea publică şi cultura naţională în acestea părţĭ, décă va fi sprijinită cu acelaşĭ interesŭ şi din partea inteligenţei române din Reghinŭ şi jurŭ.

Până când marinimositatea şi bună voinţa acelora, carĭ ne-au datŭ sucursŭ nu va lipsi, până atuncĭ şi noi deşi puţinĭ la numĕrŭ, ne vomŭ năzui, ca causa, pe care o representămŭ şi care este adevărată causă naţională sĕ o ridicămŭ la celŭ mai înaltŭ nivelŭ posibilŭ; delăturândŭ cu tótă abnegaţiunea nĕcadurile şi greutăţile, ce dilnicŭ le întêmpinămŭ.

Esprimêndŭ încă odată mulţumitele nóstre donatorilorŭ amintiţĭ, nu putemŭ trece cu vederea de a nu aduce sincerile nóstre mulţumirĭ şi d-lui Alexandru Popŭ archivarŭ alŭ academiei române, care ne-a lesnitŭ multŭ corespondenţa cu bărbaţii însemnaţĭ din România, dându-ne şi deslușirile de lipsă, precum şi espedându-ne şi opurile donate de aceia.

In fine mulţumimŭ şi d-lui Vasilie Duma învĕţătorŭ în Hodacŭ şi membru alŭ reuniunei, pentru donarea frumóselorŭ vestminte de Irodĭ la nascerea domnului pe séma reuniunei. — Aceste vestminte conformŭ actului de donaţiune se vorŭ putea folosi în viitoriu de elevii orĭ cărei şcóle confesionalĭ din Tractulŭ Reghinului pe lângă amintită tacsă în favorulŭ reuniunei.

Datŭ din Şedinţa a III-a a Adunărei generale ţinută în Reghinulŭ săsescŭ la 14 Augustŭ a. c. st. v.

Preşedintele reuniunei	Secretarulŭ reuniunei
Galactivu Şagău	**Iónŭ Duma**
protopopŭ	învĕţ.

Varietate.

Rândunelele călĕtóre.

D-lŭ Desbouvrie din Roubaix (Francia) a isbutitŭ nu numai sĕ domesticéscă rândunelele, dér chiar sĕ le facă sĕ'şĭ iubéscă *rândunicarulŭ* lorŭ, sĕ le deprindă a se întórce în coteţŭ după mai multe ore de libertate, şi chiar sĕ stea sĕ'şĭ petrécă iarna în climele nóstre.

Rânduneua emigréză la sfârşitulŭ verii, dice d. Desbouvrie, nu atâtŭ pentru temerea de frigŭ, câtŭ din pricina lipsii de hrană. Rănduneaua este în adevărŭ fórte insectivoră; după ce trece vremea frumósă, nu mai suntŭ insecte în aerŭ şi ea plécă din ţĕrile nóstre, numai ca sĕ nu móră de fóme. Daţi'i unŭ adăpostŭ deşchisŭ la miadă-di, unde sĕ se afle ea bine şi unde sĕ'i fiă pregătită hrana ce'i place, şi rândunica va reveni mereu, în Ianuarie ca şi în Iulie. Hrana acésta este secretulŭ domesticitorului.

Ca sĕ'şĭ dreseze curierele, d. Desbouvrie se duce de le ia puii din cuiburile de prin prejurŭ. Iar resultatule ce le obţine cu aceştĭ pui crescuţĭ de elŭ, suntŭ în realitate fórte ciudate.

D. Desbouvrie a destinatŭ pentru rândunicele sale jumĕtatea unui catŭ alŭ casii, ce ocupă în satulŭ Vigne, lângă canalŭ. O primă încăpere, unŭ felŭ de anticameră, care dă într'unŭ balconŭ, comunică cu o altă încăpere transformată într'o coliviă enormă, în care sbóră două-decĭ de paserĭ în voiă; dintre acestea numai două-spre-dece suntŭ obicĭnuite sĕ iasă din coliviă; pe celelate le deprinde cu captivitatea, ca sĕ le pótă vinde la amatorĭ.

Rândunelele călĕtóre suntŭ lesne de cunoscutŭ: fiă-care din ele au la piciorŭ câte o bucăţică de mătase roşiă, galbenă, albastră, castaniă, etc. Vêrsta şi calităţile fiă-cărei păsĕrĭ suntu trecute într'un registru; se scie astfelŭ, că cea cu panglică roşiă în vêrstă de trei sĕptĕmânĭ este cu desĕvîrşire dresată, orĭ cea cu albastru lasă de doritŭ.

D. Desbouvrie a datŭ drumulŭ în faţa mai multorŭ martorĭ la patru din pensionarele sale, cea mai în vêrstă din aceste drăguţe finţe era numai de două-decĭ de dile. Ploua cu găléta, împrejurare fórte nefavorabilă; cele patru păsĕrele, după ce eşiră pe feréstra ce li-se deşchise, s'au ridicatŭ în aerŭ, s'au învêrtutŭ câteva minute pe d'asupra locuinţei lorŭ, apoi şĭ-au întinsŭ sborulŭ spre câmpiă făcêndu-se nevĕdute.

Peste douĕdecĭ şi cincĭ minute după aceea cea mai tênĕră dintre rândunele se întorcea şi se aşeda pe unŭ felŭ de prăjină agăţătóre aşedată pe unŭ balcon; celelalte trei mai voinice au profitatŭ de libertatea dată lorŭ, ca sĕ se plimbe o óră, apoi s'au întorsŭ în coteţŭ, unde d. Desbouvrie le-a adusŭ hrana, pe care păsĕrelele veniră sĕ o ia, chiar din mânile lui.

Dresătorulŭ din Roubaix avêndŭ numai paserĭ prea tinere, în momentulŭ când căpitanulŭ Degony venise sĕ'i cerceteze coteţulŭ, a trebuitŭ sĕ 'şĭ amâe esperienţele de darea drumului propriu disă, esperienţe, carĭ vorŭ avea dreptŭ resultatŭ, décă vorŭ isbuti, de-a face sĕ se claseze rândunelele ca paserĭ de rĕsboiu.

Unŭ esemplu va permite sĕ se judece repediciunea sborului acestorŭ curiere.

O rândunică nedresată, care-şĭ avea cuibulŭ într'o fermă din Roubaix, fusese prinsă, apoi dusă în coliviă la Parisŭ, unde i se dete drumulŭ. Peste mai puţinŭ de o óră şi jumĕtate, rândunica se întórse la fermă. Străbătuse aprópe două sute cincĭ-decĭ chilometri în *nouĕ-decĭ de minute.*

D-lŭ Desbourvie este sigurŭ, că elevele sale vorŭ merge şi mai iute, şi are de gândŭ, îndată ce ideia sa va fi primită de ministerulŭ de rĕsboiu al Franciei, sĕ construiască unŭ coteţŭ de rândunicĭ la Parisŭ pe Mont-Valerien şi unŭ altulŭ pe dealulŭ Montmartre.

Pasĕrile acesta, cu multŭ mai repedĭ decâtŭ porumbeii, vorŭ scăpa de glónţe mai lesne decâtŭ ei în timpŭ de resbelŭ. Proiectulŭ are dér sorţĭ, marĭ d'a fi adoptatŭ. („România“).

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Berlinŭ, 5 Septemvre. *Pentru reînoirea materialului de rĕsboiu şi pentru înarmărĭ se vorŭ cere,* precum se dice, *mai multe milióne;* mai departe se plănuescŭ reforme în formarea cadrelorŭ.

Bucurescĭ, 5 Septemvre. „Indépendance Roumaine“ află din parte autorisată, că *guvernulŭ bulgarŭ a datŭ ordinŭ telegraficŭ relativŭ la convocarea sub stégurĭ a tuturorŭ supuşilorŭ bulgarĭ, carĭ locuescŭ în România.*

DIVERSE.

Despre afabilităţile lui Boulanger, când a fostŭ ministru, istorisesce unŭ comerciantŭ din Rheims într'o fóiă de acolo: „Voiam sĕ amânŭ terminulŭ de chemare alŭ unei rudenii de ale mele din consideraţiunĭ familiare, şi din causa acésta m'am adresat către Buret, care'mĭ era descris ca un omŭ cu mare influinţă. Buret îmĭ mărturisì, că cestiunea nu este aşa gravă, dér că totuşĭ suntŭ de împlinitŭ unele formalităţĭ costisitóre. Nu mĕ lăsai sĕ mĕ róge multŭ şi oferii 500 francĭ, în urma cărora Buret mĭ-a datŭ pe a doua di unŭ rendez-vous. Când mĕ presentaiu la dênsulŭ, omulŭ de încredere alŭ ministrului îmĭ spuse, că deja lucrulŭ e în decurgere. „Intr'aceea însĕ trebue sĕ te rogŭ, sĕ scoţĭ o bancnotă de 1000 de francĭ. Nu se mulţămesce cu 500“. Ca sĕ scapŭ mai curênd de astfelŭ de ómenĭ, am urmatŭ iute acestei cererĭ cinice. Cu o oră mai târdiu mĕ întroduse Buret în Cabinetulŭ lui Boulanger. Ministrulŭ mĕ primì fórte afabilŭ şi amicabilŭ, şi îmĭ acordà rugarea, fără de a da din sprâncene. După aceea luà pe Buret la o parte, şi după ce'i şoptì ceva în ureche, dise tare aşa că eu putui audì: „Tu scii, bătrânulŭ meu, că eu nu mai am Cognac“. Când mĕ petrecù Buret înapoi, mĕ întrebà, décă am auditŭ, ce a disŭ ministrulŭ. Mie mi-se părù însă cinismulŭ acesta pré obraznicŭ şi eu credeam, că amŭ plătitŭ de ajunsŭ 1000 de francĭ pentru serviciulŭ acesta, necum sĕ fi trebuitŭ sĕ'i trimetŭ d-lui Boulanger şi vre-o câteva duzine de sticle de Cognac“. Comerciantulŭ din Rheims declară, că elŭ voesce eventualŭ sĕ jure pe istorisirea acésta înaintea tribunalului şi provócă pe Boulangiştĭ sĕ'lŭ acuze pentru calumniă. Se scie, că şi Buret a făcutŭ prin diarele fran eze multe destăinuirĭ de felulŭ acesta în contra lui Boulanger.

„Mai multă lumină!“ Dilele acestea murì în Viena unŭ milionarŭ, alŭ cărui testamentŭ cuprinde următórea clausulă: „După mórtea mea sĕ fiu îngropatŭ în mormêntulŭ, ce eu însu'mĭ mi-l'amŭ destinatŭ. Moştenitorulŭ meu universalŭ este cu tóte acestea obligatŭ de a'mĭ ilumina mormêntulŭ în decursŭ de unŭ anŭ de dile cu lumină electrică. Chiar şi în sicriu (cosciugŭ) are sĕ se inducă o sîrmă (telŭ) şi sĕ fiă iluminatŭ unŭ anŭ întregŭ. Mĕsurile de siguranţă necesare, probabilŭ fórte costisitóre, sĕ nu împedece împlinirea dorinţei mele şi prin urmare suma de 20,000 fl. o destinezŭ pentru ducerea în îndeplinire a acestei disposiţiunĭ. Décă eheltuelile vorŭ fi mai micĭ, restulŭ sĕ se predea unui institutŭ umanitarŭ“. Trebue sĕ mărturisimŭ, că acestŭ mortŭ a statŭ la înălţimea timpului sĕu. Secolulŭ electricŭ nu va puté fi mai clarŭ ilustratŭ, decâtŭ prin acéstă testamentară disposiţiune.

O jertfă a toaletei. Foile rusescĭ povestescŭ despre o sinucidere dintr'unŭ motivŭ unicŭ în feliulŭ sĕu. O frumósă dér prea vanitósă fată din Charkov a primitŭ din Parisŭ o materiă de haină, fórte frumósă, şi ea spera că o haină din astă fină materiă îi va servi ca mijlocŭ de a întuneca pe tóte concurentele sale. Cusătorésa însĕ, căreia i-a datŭ materia sĕ-i facă haina, numai i-a cârpăcit'o. Pentru tênĕra damă acésta a fostŭ prea multŭ; ea cădù în desperaţiă şi se spêndurà.

Inundare mare. După o scire ce a primit'o din Yokohama (Iaponia) „Oficiulŭ Reuter“, în Wakayoma lângă Osaka a fostŭ o inundare înfricoşată; 10,000 de ómenĭ s'au înecatŭ şi 20,000 de ómenĭ au rĕmasŭ fără adăpostŭ. Mizeria poporaţiunii de acolo e cumplită.

Turburărĭ în Geneva. Cu ocasiunea plecării deputaţiunei lucrătorilorŭ la Parisŭ, care a fostŭ însoţită de reuniunile radicale de acolo, s'au întêmplatŭ tumulturĭ seriόse înaintea palatului regalŭ, însoţite de strigăte revoluţionare. Garda sprijinită de soldaţĭ a intervenitŭ lovindŭ în drépta şi în stânga su sabiile. Au fostŭ arestate 7 persóne. La staţiă s'au reînoitŭ tumulturile; au fostŭ din nou arestate cincĭ persóne şi s'au secvestratŭ două stégurĭ.

Trădare. *Femeia*: Aséră, pe când încă durmiai, m'am pusŭ şi ţĭ-am cusutŭ busunarulŭ de susŭ alŭ jachetei (rocului). Nu sunt eu nevăstuţă bună? — *Bărbatulŭ*: O! de sigurŭ... dér eu nu sciu sĕ-ţĭ fi pomenitŭ nimicŭ de spărtura din busunarŭ. Cum ai datŭ de ea?

ULTIME SCIRĬ.

O telegramă din Berlinŭ împărtăşesce, că precum se spune din parte instruită, noua sesiune a parlamentului va aduce peste totŭ surprinderĭ în ce privesce mĕsurile militare. In legătură cu acésta „Nordd. Allg. Ztg.“, cu ocasiunea esistenţei de 75 anĭ a serviciului militarŭ obligatorŭ, îşĭ esprimă speranţa, că basele organisaţiunei armatei vorŭ rĕmâné pentru totdéuna neatinse de certele de partidŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 5 Septemvre st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.42	Vênd.	9.45
Argintŭ românescŭ -	„	9.37	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.44	„	9.47
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.75
Imperialĭ - - - -	„	9.70	„	9.75
Galbinĭ .	„	5.54	„	5.59
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.—	„	125.—
Mărcĭ germane - -	„	58.—	„	58.25

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	99.40
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostu ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	117.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	104.65
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.65
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.65
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - - -	104.65
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.65
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	129.75
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.55
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.35
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.95
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	907.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	316.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	304.10
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.64
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.47
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	$58.22^{1}/_{2}$
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	119.35

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţi, că mai avemŭ din anii trecuţi numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans“.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.—	3.40		
Budapesta	8.31	9.20	3.10	6.10
Szolnok	11.20	11.25	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	1.04	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	2.30	8.46 / 9.18	1.51 / 2.11
Várad-Velencze		2.35	9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli		2.42	9.44	2.32
Mezö-Telegd		3.00	10.21	2.55
Rév		3.31	11.38	3.38
Bratca		3.50	12.16	4.01
Bucia		4.05	12.54	4.23
Ciucia		4.24	1.57	4.49
Huiedin		4.56	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş		5.26	4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel		5.49	4.58	6.38
Cluşiu	11.05	6.14	5.26	6.56 / 7.15
Apahida	11.23	6.30		7.48
Ghiriş	12.44	7.29		9.13
Cucerdea	1.27	7.53		10.04
Uióra	1.34			10.12
Vinţulŭ de susŭ	1.42	8.02		10.19
Aiud	2.07	8.21		10.45
Teiuşŭ	2.26	8.43		11.34
Crăciunelŭ	3.11	9.05		12.11
Blaşiu	3.24	9.18		12.29
Micăsasa	3.54	9.40		1.10
Copşa mică	4.09	9.53		1.30
Mediaşŭ	4.39	10.08		2.14
Elisabetopole	5.11	10.32		2.54
Sighişóra	5.45	11.07		3.35
Haşfaleu	6.12	11.22		4.07
Homorodŭ	7.32	12.31		5.54
Ágostonfalva	8.17	1.02		6.39
Apatia	8.37	1.20		7.13
Feldióra	9.06	1.40		7.45
Braşovŭ	9.45 / 2.34	2.34		8.32
Timişŭ	3.17	3.17		
Predealŭ	3.49	3.48		
Bucurescĭ	9.35	9.35		

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelleratŭ	Tren de persóne	Trenŭ mixt
Bucurescĭ		7.30	7.30	*)
Predealŭ		12.50	12.50	5.03
Timişŭ		1.19	1.19	6.22
Braşovŭ	—.— / 4.54	2.15	2.15 / 7.07	7.23
Feldióra	5.37	2.47	7.44	
Apaţa	6.15	3.07	8.00	
Ágostonfalva	6.43	3.22	8.29	
Homorodŭ	7.31	3.56	9.07	
Haşfaleu	9.09	5.07	10.34	
Sighişóra	9.33	5.28	10.46	
Elisabetopole	10.02	5.57	11.09	
Mediaşŭ	11.04	6.19	11.35	
Copşa mică	11.24 / 11.39	6.33 / 6.47	12.19 / 11.59	
Micăsasa	11.57	7.09	12.15	
Blaşiu	12.30	7.20	12.43	
Crăciunelŭ	12.45	7.47	12.55	
Teiuşŭ	1.13	8.05	1.07	
Aiudŭ	2.18	8.23	2.11	
Vinţulŭ de susŭ	2.48	8.33	2.33	
Uióra	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14	9.04	2.46	
Ghirişŭ	4.01	10.04	3.27	
Apahida	5.28	10.41	4.47	
Cluşiu	5.56 / 6.45	10.57	5.08	8.—
Nădăşelŭ	7.06	11.20		8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireşŭ	7.37	11.54		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	12.24		10.51
Ciucia	9.04	12.36		12.16
Bucia	9.20	12.48		12.50
Bratca	9.37	1.03		1.19
Rév	9.55	1.29		2.—
Mezö-Telegd	10.20	1.43		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47	1.49		3.36
Várad-Velencze	10.57	2.04		3.52
Oradea-mare	11.04 / 11.19	3.27	10.50	4.03 / 4.47
P. Ladány	1.19	5.10	1.23	7.30
Szolnok	3.31	7.06	3.29	11.51
Budapesta	6.30	8.40	7,45	9.55
Viena	1.40	1.40	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vinerĭ.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ	2.17	3.53 / 4.29	5.36 / 6.06
Glogovaţŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulişŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bêrzava		6.23	7.57
Soborşinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăştia		11.—	11.39
Şibotŭ		11.29	12.01
Vinţulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuşŭ	9.54	1.06	1.24

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicica	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborşinŭ	5.30	8.38	
Bêrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulişu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaţ	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42 / 9.20	11.30 / 12.05	7.44
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Haţegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroşenĭ	12.30	4.25

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	6.—
Sighişóră	8.56

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.30
Ţagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistriţa	11.—

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	3.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕşŭ-Ludoşŭ	9.35

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.05	4.35
Şeica mare		2.38	5.05
Lómneşŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneşŭ		10.05	10.40
Şeica mare		10.40	11.10
Copşa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Miraşteu	5.21	12.36	6.08
Oşorheiu	5.40 / 6.—	12.55 / 4.58	6.27
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu	6.45	10.— / 12.15	9.49 / 10.20
Miraşteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.31	2.02	12.06
Cheţa	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadraţĭ cu nii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.